

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-584/19

Trestní řízení

v.

A a další

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Landesgericht für Strafsachen Wien (zemský trestní soud ve Vídni, Rakousko)]

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. prosince 2020

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v trestních věcech – Evropský vyšetřovací příkaz – Směrnice 2014/41/EU – Článek 1 odst. 1 – Článek 2 písm. c) bod i) a ii) – Pojem ‚justiční orgán‘ a ‚vydávající orgán‘ – Evropský vyšetřovací příkaz vydaný státním zastupitelstvím členského státu – Nezávislost na výkoné moci“

Justiční spolupráce v trestních věcech – Evropský vyšetřovací příkaz v trestních věcech – Směrnice 2014/41 – Pojmy „justiční orgán“ a „vydávající orgán“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 a čl. 2 písm. c) směrnice – Státní zástupce či státní zastupitelství – Zahrnutí – Možný vztah právní podřízenosti mezi uvedeným státním zástupcem či uvedeným státním zastupitelstvím a orgány moci výkoné – Riziko, že budou podléhat individuálním příkazům či pokynům ze strany orgánů moci výkoné – Neexistence vlivu

[Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41, čl. 1 odst. 1 a čl. 2 písm. c)]

(viz body 46, 50–54, 63, 64, 69, 72, 74, 75 a výrok)

Shrnutí

Státní zastupitelství členského státu, u něhož hrozí, že bude podléhat individuálním pokynům ze strany orgánů moci výkoné, může, na rozdíl od evropského zatýkacího rozkazu, vydat evropský vyšetřovací příkaz

Základní práva osoby dotčené evropským vyšetřovacím příkazem jsou dostatečně chráněna jak ve fázi jeho vydávání, tak ve fázi jeho výkonu v jiném členském státě

Staatsanwaltschaft Hamburg (státní zastupitelství v Hamburku, Německo) zahájilo vůči A. a dalším neznámým osobám trestní vyšetřování podvodu. Všechny tyto osoby jsou podezřelé z toho, že v červenci 2018 s pomocí protiprávně získaných údajů padělaly 13 příkazů k bankovnímu převodu, čímž umožnily převod asi 9 800 eur na bankovní účet otevřený na jméno A. u rakouské banky. V květnu 2019 vydalo státní zastupitelství v Hamburku v rámci vyšetřování

této věci evropský vyšetřovací příkaz¹, který předalo Staatsanwaltschaft Wien (státní zastupitelství ve Vídni, Rakousko) a kterým posledně jmenované zastupitelství požádalo o předání kopií výpisů z dotčeného bankovního účtu za příslušné období. Podle rakouského trestního řádu přitom rakouské státní zastupitelství nemůže nařídít takový vyšetřovací úkon bez předchozího soudního povolení. Státní zastupitelství ve Vídni tak na konci května 2019 požádalo Landesgericht für Strafsachen Wien (zemský trestní soud ve Vídni, Rakousko) o povolení uvedeného vyšetřovacího úkonu.

Tento soud mimo jiné konstatoval, že podle německé právní úpravy soudnictví může státní zastupitelství v Hamburku přijímat pokyny, a to i v jednotlivých případech, od Justizsenator von Hamburg (radní pro spravedlnost v Hamburku, Německo), a kladl si otázku, zda má být evropský vyšetřovací příkaz rakouskými orgány vykonán. Jeho otázky se konkrétněji týkaly toho, zda se v kontextu směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu použije nedávná judikatura Soudního dvora k pojmu „vystavující justiční orgán“ pro evropský zatýkácí rozkaz (EZR)² ve smyslu rámcového rozhodnutí 2002/584³. Uvedený soud se proto rozhodl položit Soudnímu dvoru otázku, zda lze státní zastupitelství členského státu považovat za „justiční orgán“ příslušný k vydání evropského vyšetřovacího příkazu ve smyslu této směrnice, ačkoli u něj hrozí, že bude při přijímání takového příkazu podléhat individuálním příkazům nebo pokynům ze strany orgánů moci výkonné.

Závěry Soudního dvora

Velký senát Soudního dvora rozhodl, že pojmy „justiční orgán“ a „vydávající orgán“ ve smyslu směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu zahrnují státního zástupce členského státu nebo obecněji státní zastupitelství členského státu, i když se nachází ve vztahu právní podřízenosti vůči výkonné moci tohoto členského státu, takže hrozí, že bude při přijímání evropského vyšetřovacího příkazu přímo či nepřímo podléhat individuálním příkazům či pokynům ze strany orgánů moci výkonné.

Soudní dvůr v tomto ohledu nejprve uvádí, že podle této směrnice může být evropský vyšetřovací příkaz vykonán pouze v případě, že orgán, který jej vydal, je „vydávajícím orgánem“⁴, a dále uvádí, že takové rozhodnutí musí být před svým předáním pro účely výkonu v jiném členském státě potvrzeno „justičním orgánem“, vydal-li ho jiný vydávající orgán, než soudce, soud, vyšetřující soudce či státní zástupce příslušný v dané věci.

¹ – Tento evropský vyšetřovací příkaz byl vydán v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech (Úř. věst. 2014, L 130, s. 1) (dále jen „směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu“).

² – Rozsudky ze dne 27. května 2019, OG a PI (Státní zastupitelství v Lübecku a Cvikově) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 90), a ze dne 27. května 2019, PF (Nejvyšší státní zástupce Litvy) (C-509/18, EU:C:2019:457, bod 57). V bodě 90 rozsudku ze dne 27. května 2019, OG a PI (Státní zastupitelství v Lübecku a Cvikově) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), týkajícím se německých státních zástupců, totiž Soudní dvůr rozhodl, že pojem „vystavující justiční orgán“ ve smyslu rámcového rozhodnutí 2002/584 nezahrnuje státní zastupitelství členského státu, u nichž hrozí, že budou přímo či nepřímo podléhat individuálním příkazům nebo pokynům ze strany výkonné moci při vydávání evropského zatýkácího rozkazu.

³ – Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkáčím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34) (dále jen „rámcové rozhodnutí o EZR“).

⁴ – Ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu.

S poukazem na to Soudní dvůr nejprve poznamenává, že na rozdíl od toho, co je stanoveno v rámcovém rozhodnutí o EZR, které hovoří o „vystavujícím justičním orgánu“ bez upřesnění, na které orgány se tento pojem vztahuje, je státní zástupce ve směrnici o evropském vyšetřovacím příkazu⁵ výslovně uveden mezi orgány, které jsou stejně jako soudce, soud nebo vyšetřující soudce považovány za „vydávající orgán“. Soudní dvůr dále uvádí, že státní zástupce v této směrnici patří k „justičním orgánům“, které jsou oprávněny potvrdit evropský vyšetřovací příkaz před jeho předáním vykonávajícímu orgánu, pokud tento příkaz vydal jiný vydávající orgán než soudce, soud, vyšetřující soudce či státní zástupce příslušný v dané věci⁶. Konstatuje, že uvedená směrnice nestanoví pro to, aby byl státní zástupce kvalifikován jako „vydávající orgán“ nebo „justiční orgán“, podmínku, že nebude ve vztahu právní podřízenosti vůči výkonné moci svého členského státu.

Soudní dvůr dále zdůrazňuje, že k vydání nebo potvrzení evropského vyšetřovacího příkazu dochází v odlišném řízení a s odlišnými zárukami, než je tomu u vydání EZR. Konkrétně uvádí, že podle směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu musí státní zástupce, který vydává nebo potvrzuje takový příkaz, zohlednit zásadu proporcionality a základní práva dotčené osoby a jeho příkaz musí být možné napadnout účinnými opravnými prostředky, které jsou přinejmenším rovnocenné prostředkům dostupným v rámci obdobného vnitrostátního řízení. Soudní dvůr mimoto zdůrazňuje možnost, kterou tato směrnice poskytuje vykonávajícímu orgánu a obecněji vykonávajícímu státu, dohlížet za pomoci různých mechanismů na dodržování této zásady a základních práv dotčené osoby. Soudní dvůr z toho vyvozuje, že jak ve fázi vydávání nebo potvrzování, tak ve fázi výkonu evropského vyšetřovacího příkazu obsahuje směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu soubor záruk umožňujících zajistit ochranu základních práv dotčené osoby.

Soudní dvůr konečně uvádí, že cíl sledovaný evropským vyšetřovacím příkazem se liší od cíle sledovaného EZR. Zatímco cílem EZR je zatčení a předání vyžádané osoby za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody, cílem evropského vyšetřovacího příkazu je provést jeden nebo několik konkrétních vyšetřovacích úkonů s cílem získat důkazy. Ačkoli některé z těchto úkonů mohou být invazivní, evropský vyšetřovací příkaz na rozdíl od EZR nezasahuje do práva dotčené osoby na svobodu.

Vzhledem ke všem těmto rozdílům mezi rámcovým rozhodnutím o EZR a směrnicí o evropském vyšetřovacím příkazu se proto podle Soudního dvora výklad zvolený v jeho nedávných rozsudcích⁷, podle něhož pojem „vystavující justiční orgán“ ve smyslu uvedeného rámcového rozhodnutí nezahrnuje státní zastupitelství členského státu, u něhož hrozí, že bude podléhat individuálním pokynům ze strany moci výkonné, nepoužije v kontextu směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu.

⁵ – Toto stanoví čl. 2 písm. c) bod i) směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu.

⁶ – Toto je uvedeno v čl. 2 písm. c) bodě ii) směrnice o evropském vyšetřovacím příkazu.

⁷ – Rozsudky ze dne 27. května 2019, OG a PI (Státní zastupitelství v Lübecku a Cvikově) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), a ze dne 27. května 2019, PF (Nejvyšší státní zástupce Litvy) (C-509/18, EU:C:2019:457).